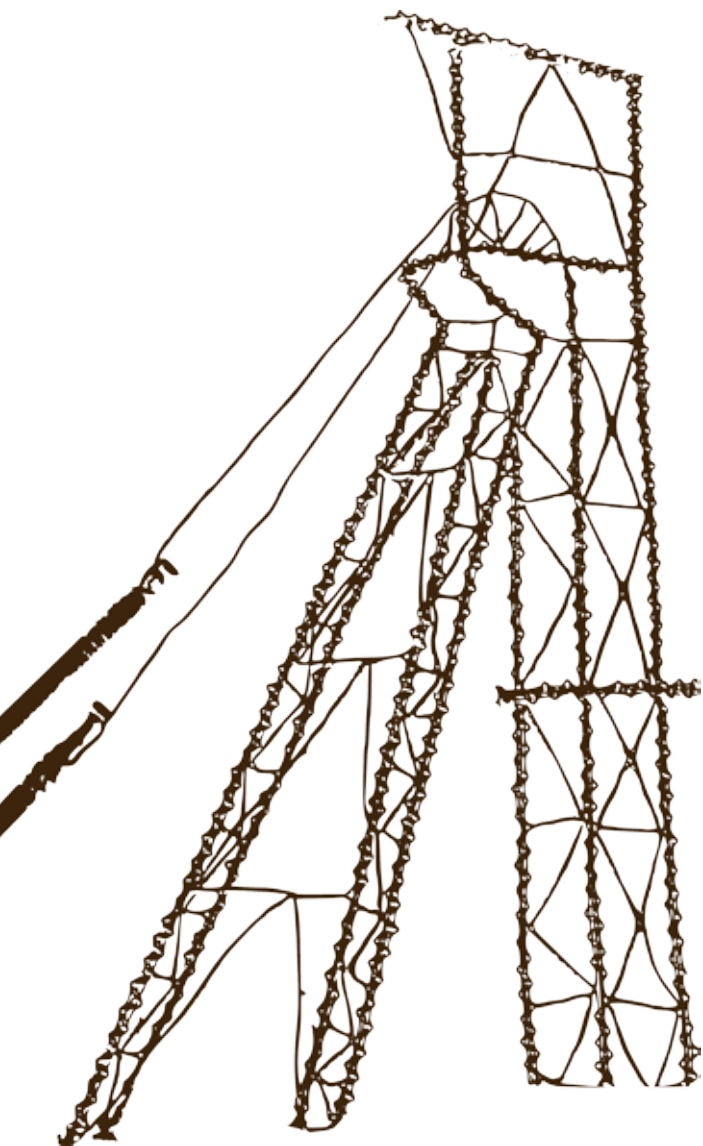

Śląsk w koronce

**Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.**

*Dofinansowano ze środków Ministra Kultury
i Dziedzictwa Narodowego pochodzących
z Funduszu Promocji Kultury.*

Mistrz Tradycji

MAŁGORZATA POŁUBOK. Mieszka i pracuje na Śląsku. Od 2014 roku posiada tytuł Twórcy Ludowego. Koronki klockowej nauczyła się w Krakowie od Pani Jadwigi Węgorzek. Dalszą edukację rzemiosła kontynuowała w Pradze.

Jej ulubioną techniką jest koronka wieloparkowa, gdzie na tiulowym tle wrobione są wzory oplatane nitką konturową. Na podstawie zachowanych eksponatów muzealnych stara się odtwarzać i rekonstruować dawne wzory.

JEST MISTRZEM TRADYCJI w realizowanym w MDK „Południe” w Katowicach projekcie „Śląsk w koronce”. W ramach inicjatywy powstała grupa mistrzowska. Wielkim marzeniem Pani Małgorzaty jest, aby koronka klockowa, technika niegdyś doskonale znana i popularna na Śląsku, miała swoich kontynuatorów. Dzięki projektowi „Śląsk w koronce” to marzenie może się spełnić. •

Koronka klockowa na Śląsku

W POLSCE KORONKA POJAWIŁA SIĘ W XVI wieku dzięki królowej Bonie i sprowadzonym przez nią włoskim mistrzom. Swoje miejsce znalazła głównie na południu kraju.

W bogatym dziedzictwie naszego regionu znajduje się tworzenie różnego rodzaju koronek: najwcześniej koronki klockowe, igłowe, siatkowy filet, haftowane na tiulu i najmłodsza, bo z przełomu XIX i XX wieku koronka szydełkowa z głównym ośrodkiem w Koniakowie.

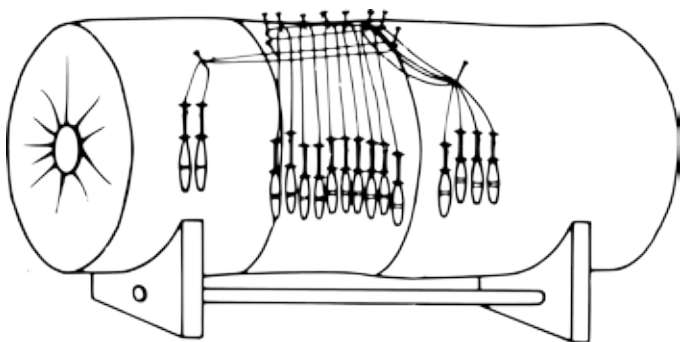
KORONKA KLOCKOWA WYKONYWANA NA ŚLĄSKU różniła się od tej wykonywanej w Małopolsce. Jej cechą charakterystyczną było wprowadzenie grubej nitki konturowej w celu podkreślenia i obramowania wzoru. Często pewne elementy wykonywano podwójną nitką co dawało wypukłą fakturę. Wykorzystywano motywy przyrodnicze – koniczyny, róże, winogrona. Wzory te były osadzone na cieniutkiej siateczce. •

Warsztat koronczarki

KLOCKI. Do tworzenia koronki klockowej niezbędne są podłużne klocki przypominające kształtem szpulki.

WAŁEK – BĘBEN, PODUSZKA. Kolejnym niezbędnym elementem warsztatu koronczarki jest wałek. Ma on kształt walca o dowolnych rozmiarach, wypełniony jest trocinami lub sianem.

STOJAK – PODSTAWKA. Stojak zwany w gwarze śląskiej sztyndrem jest niezbędny do unieruchomienia wałka i zapewnienia większego komfortu pracy koronczarki. Z reguły wykonany z drewna lub wikliny.

SZPILKI, SZYDEŁKO. Szpilki muszą być ostre, stalowe i nierdzewne. Niezbędne jest stalowe szydełko dobrane rozmiarem haczyka do grubości nici.

SCHEMAT. To wyrysowany na papierze wzór koronki, który przypinamy do walca. Pod papierowy wzór wyrysowany na kalce podkładano elastyczną tekturę, w której koronczarka szpikulcem lub grubą igłą znać miała miejsce wbicia szpilek pomocniczych. Dobra tektura utrzymuje szpilki w stałej pozycji, co umożliwia poprawne i estetyczne wykonanie wzoru. Ślązaczki zamiast tektury dla większej trwałości wzoru używały pasków grubej skóry. Raz nakłuty wzór mógł służyć wiele razy.

NICI. Do tkania koronki klockowej potrzebne są dobrej jakości nici. Najczęściej są to nici bawełniane, jedwabne, wełniane a nawet metalowe. W koronce ludowej lniane oraz różnego rodzaju włóczki.

Podstawowe sploty

KRĘCENIE I SKRZYŻOWANIE

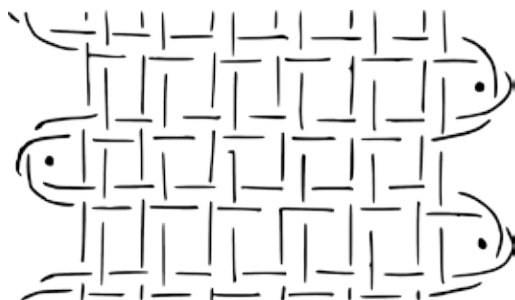
Kręcenie polega na przekładaniu prawego klocka nad lewym w tej samej parze klocków. Kręcenie zawsze wykonujemy w lewo.

Skrzyżowanie wykonuje się, trzymając w obu rękach po parze klocków i krzyżując nitki wewnętrzne (zawsze na wierzchu znajduje się nitka lewa).

PŁÓCIENKO

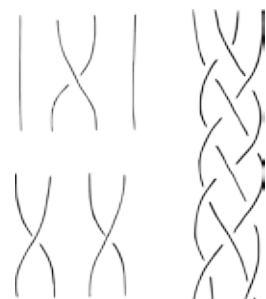

1. Skrzyżowanie; 2. Obie pary kręcimy; 3. Skrzyżowanie.
W efekcie uzyskujemy poniższy wzór:

WARKOCZYK

Wykonujemy z dwóch par: 1. Skrzyżowanie; 2. Kręcenie; 3. Skrzyżowanie; 4. Kręcenie. W efekcie uzyskujemy poniższy wzór:

Śląskie Koto Koronki Klockowej

KOŁO DZIAŁA PRZY MDK „POŁUDNIE” w Katowicach od 4 lat. Panie spotykają się na warsztatach doskonaląc swoje umiejętności. W tym roku została utworzona grupa mistrzowska prowadzona przez Panią Małgorzatę Połubok, Mistrza Tradycji w projekcie „Śląsk w koronce” dofinansowanym ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

KORONCZARKI PREZENTUJĄ SWOJE PRACE na wielu wystawach i festiwalach: w Bobowej, Częstochowie, w Rożniawie na Słowacji, na Węgrzech, Holandii i we Włoszech. Oto tylko niektóre z tegorocznych sukcesów:

Ogólnopolski Konkurs w Bobowej 2018

I miejsce dla Alicji Połubok w kategorii dziecięcej

II miejsce dla Ewy Dybek

III miejsce dla Jadwigi Mazur

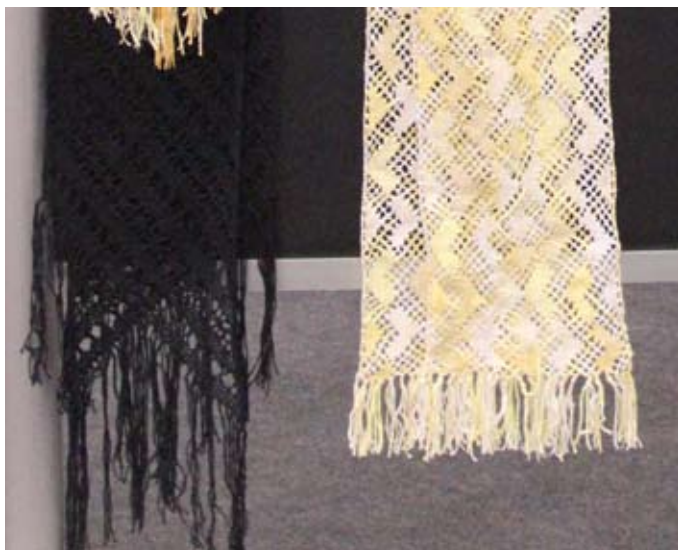
Wyróżnienia dla Grażyny Tokar i Gabrieli Drzymały

Międzynarodowy Konkurs w Naggykallo 2018

III miejsce dla Grażyny Tokar

*Współcześnie z koronki powstają nie tylko serwetki ale także dodatki do ubrań, futerały na smartfony, biżuteria i dzieła sztuki. Na zdjęciu prace **Grażyny Tokar**.*

Koronkowe szale wykonane przez **Gabrielę Drzymałę**

Od 25 listopada
możemy podziwiać
prace koronczarek
na wystawie „Cztery
pory roku”, na którą
gorąco zapraszamy
do siedziby
MDK „Południe”
w Zarzeczu przy
ul. P. Stellera 4

Dizajnerska, silikonowa torebka i koronka
autorstwa **Jadwigi Mazur**

MDK
POŁUDNIE
w Katowicach

KATOWICE
dla odmiany

WWW.
MDKPOLUDNIE.
COM